

striktets Lærere. Men jeg kan ogsaa godt se, at der kan gøres Indvendinger derimod, og jeg kan i Princippet give det ærede Medlem fra Hillerød (Dinesen) Ret i, at der kan være noget uheldigt i, at Medlemmerne af Nævnet kunne vælges naar som helst og maaske ligefrem blot af Hensyn til et enkelt bestemt Forhold. Det ærede Medlem vilde derfor have, at Nævnene skulde være permanente, hvis man overhovedet skulde have dem; det skulde ikke være efter et Ønske i et specielt Tilfælde, man fik dem, men man skulde altid have dem. Jeg maa dog sige, at i saa Henseende synes jeg, det ærede Medlem gaar for vidt, og jeg tror heller ikke, han behøver at gaa saa vidt for at naa det, han egentlig tilsigter. Det maa være tilstrækkeligt at sige, at disse Nævn skulde vælges samtidig med, at man vælger Skolekommissionen i Almindelighed, og gaar et enkelt Medlem af, kan man have Suppleanter der som ved andre Lejligheder. Derved vilde man ogsaa opnaa det gode, at man ikke fik saa mange Valg, spredte paa forskellige Tider. Disse mange Valg, særlig naar det drejer sig om Skolen, ere i det hele taget ikke heldige; Skolen trænger til Ro, ikke til Valgrøre. Det er imidlertid altsammen Ting, der kunne overvejes.

I det store og hele mener jeg, det foreliggende Lovforslag er godt med Hensyn til Tilsynets første Trin, og at Tiden er moden til dets Gennemførelse. Særlig taknemmelig er jeg for den Maade, hvorpaa Tilsynet er ordnet ved de private Skoler, som Forældre selv have stiftet, og for hvilke de bære Ansvaret i økonomisk og anden Henseende. Det er fremhævet fra flere Sider — og det kan jeg for min Del kun glæde mig over —, at man skal søge, om jeg saa maa sige, at høre om disse Skoler paa bedste Maade. Det er lige stik imod det Princip, Socialdemokraterne hylde. De ville, som jeg alt har sagt, have tvungen Undervisning, saaledes at alle tvinges ind i bestemte Skoler. (K. M. Klausen: Det have vi ogsaa nu!) Nej, vi have Undervisningspligt, alle skulle undervises, men ikke i bestemte Skoler. Det er en meget stor Forskel. Derfor have vi — det ved det ærede Medlem lige saa godt som jeg, han er jo meget kyndig netop paa Skolens Omraade — en Række private Skoler, og ingen lægger Hindringer i Vejen for, at Forældre kunne sætte deres Børn i disse Skoler. En stor Del af dem, navnlig de ældre, er oprettet af religiøse Grunde, fordi man har fundet, at

Religionsundervisningen i Almueskolen ikke var tilfredsstillende, eller at Læreren ikke var saadan, som man kunde ønske; derfor have vedkommende Forældre bragt dette Offer. Jeg kan kun sige, at det undrer mig, at man aldrig har set en Skole blive oprettet af Folk, som ønske en antireligiøs Undervisning. Det kunde dog ligge nær, at saadanne Folk sagde: Vi mene, at vore Børn fordømmes ved Religionsundervisningen i Skolen — det er et Udtryk, man har hørt flere Gange —, og at de af den Grund vilde oprette Skoler og bringe Ofre. Det have de ikke gjort, men de have fri Adgang til det, og jeg mener, at baade den ene og den anden Part skal have denne Adgang. Man gør vel i at høre om de private Skoler gennem Tilsynet og gennem — om det behøves — en endnu større Understøttelse end den, der nu af Staten ydes til dem. Netop dette Spørgsmaal om Tilsyn gennem Skolekommission, og hvad dermed staar i Forbindelse, med den offentlige Folkeskole i Almindelighed og de private Skoler, mener jeg er modent til Afgørelse, og jeg vilde meget beklage, om vi ikke fik gennemført disse Afsnit i denne Samling.

Ganske anderledes forholder det sig, naar vi komme til det næste Trin. Jeg skal her udtale mig ganske kort, men jeg maa sige rent ud, at jeg er enig med det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) og andre Medlemmer her i Tinget, der have øvet Kritik mod den i Lovforslaget foreslaaede Provstikonsulent og den Maade, han er foreslaaet paa. Jeg tror, at de ærede Medlemmer have Ret i, at den Stilling, denne Konsulent vil faa, er, som det for nylig er blevet citeret efter en Artikel i „Tiden“, en saadan, at han er hverken Fugl eller Fisk; men hvis man føjer ham ind paa denne Maade, vil Følgen ganske naturlig blive, at hvis man skal gaa videre frem i Udviklingen, vil man ende med at faa Provstikonsulenter omtrent af den Art, som det ærede Medlem fra Hornslet (Povlsen) talte om i Gaar, eller som der har været omtalt i Kommissionsforslaget. Og skal man naa til det, man kalder et vejledende Tilsyn — og jeg er enig med det ærede Medlem fra Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) i, at et vejledende Tilsyn, naar det ellers er et forstaaende Tilsyn, et, lad mig udtrykke det saaledes, tjenende Tilsyn, kan have sin Betydning —, er jeg ikke ganske vis paa, at det er den Vej, man skal gaa, men saa er jeg tilbøjelig til at tro, at det i og for sig vil